

[Schröder.]

skulde være nødvendige for at lære det, hvis Erhvervet da gør noget for, at de unge Mennesker kommer til at lære det. Saa er der ganske vist forskellige Spørgsmaal, jeg har set fremkomme, bl. a. dette: Er det nu ikke i for ung en Alder, at et ungt Menneske bliver Svend? For det første bliver han nu ikke Svend, før han er 18 til 19 Aar, det er det allertidligste, men selv om nu ogsaa det skulde indtræffe, er han vel egentlig ikke værre stillet, naar han staar det femte Aar for Svendeløn, end hvis han arbejder i det femte Aar for en lille Lærlingeløn. Desuden er det jo ikke det normale i vore Dage. Hvis en ung Mand, eller en Dreng, maa jeg vel kalde det, i den Alder, f. Eks. kommer i Mellemskole eller gaar Skolens ottende Klasse igennem, tager Efterkursus, eller hvad der nu kan ske — og alt det bliver jo det normale —, saa han først kommer i Lære i 15—16 Aars Alderen, ja, saa naar han lige akkurat at blive udlært og faa aflagt sin Svendeprov, før han efter den endnu gældende Lovgivning skal i Trøjen, og i saa Tilfælde er han jo ikke noget rent Pattebarn, naar han kommer tilbage og endelig skal til at virke som Svend.

Ligeledes vil maaske § 5, der omhandler Lærlingeløn, virke som en Brand i Næsen paa visse ærede Medlemmer; der findes jo endnu forskellige Steder den gammeldags Opfattelse, at Spørgsmaalet om Lærlingeløn slet ikke kommer Samfundet eller Organisationerne ved, knap nok Lærlingen og Lærlingens Værg; det er Mesterens Privatliv, Mesterens private Forhold, som ingen maa blande sig i. Ja, her er der ogsaa visse Ting at tage med i Betragtning. Arbejdsgiverne har jo i mange Aar modsat sig, at man i Fagene ved Forhandling mellem Organisationerne har kunnet faa indført en Lærlingeløn, men for Resten udsendtes der for nogle Aar siden fra Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri, som i hvert Fald det ærede Medlem Hr. Pitzner kender noget til, en Proklamation til det danske Folk, hvori Folket bebrejdedes Mangel paa Samfundsfølelse, idet man i Stedet for at lade Børnene sætte i Lære lod dem tage fat som ufaglærte Arbejdere — det er nemlig ikke altid, at netop det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsens Trusel om at nægte

at tage Børn i Lære har været i Højsædet, der er visse Perioder, hvor man tager Sagen fra en helt anden Side. Men det var nu for Resten en Bebrejdelse, der ikke var paa sin Plads, for hvad vil Forældrene hellere end, at deres Børn skal lære noget? Men Forældrenes Løn er i Regelen ikke af nogen særlig stor Højde, og det vil knibe for dem, hvis de for en lav Løn skal holde Børnene i Lære i 4 og maaske 5 Aar, og derfor foretrækker adskillige af dem i Stedet for at lade dem gaa over i de ufaglærtes Rækker, hvor Lønnen, i hvert Fald foreløbig, er noget højere. Jeg mener, at naar en Mester, bortset fra de første 3—4 Maaneder, enten har faaet Forholdet til at balancere eller tjent nogenlunde ordentligt paa en Lærling, saa kan der ikke være noget i Vejen for, at han i det sidste Aar, eller eventuelt i de to sidste Aar, hvis Læretiden skulde udstrækkes til 5 Aar, kommer til at betale ham en lovbeskyttet Løn. Og der er for Resten ikke noget at være bange for. Jeg skal henlede Opmærksomheden paa § 5. Der staar for det første, at Lønnen skal være en procentvis Del af de udlærte Arbejderes Løn, og lad os nu se, hvor høj denne procentvise Del bliver! Dernæst sker der Fradrag, naar Lærlingen er syg, hvis han deltager i Undervisning i Dagskole, hvis han faar Kost eller Logi, eller hvor Lønnen i Forvejen er fastsat gennem kollektiv Arbejdsoverenskomst, og endelig kan Fastsættelsen af denne Procentsats først finde Sted, efter at Socialministeren har forhandlet med et Udvalg paa 8 Medlemmer, der vælges af begge Rigsdagens Ting efter Forholdstal. Jeg synes, at under Hensyn til alle disse Sikkerhedsventiler maatte Betænelighederne ved Sikringen af en anstændig Lærlingeløn forsvinde.

Jeg skal dermed forlade de Punkter, hvor jeg mener, der kunde opstaa nogen Divergens indenfor et kommende Udvalg — Divergenser, som jeg haaber ved nærmere Besigtigelse kan overvindes —, og gaa over til at omtale noget, som jeg haaber, vi alle kan være enige om. Det er for det første Bestemmelsen i § 10, der siger, at Lærlingen kun undtagelsesvis kan anvendes til Arbejde, der ikke vedrører hans Uddannelse i Faget. Det er Begyndelsen til alle de Bestemmelser, der vedrører Lærlingens Uddannelse, og som tilsigter, at han har lært et Fag for-